

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1505/2567

สหกรณ์ออมทรัพย์ ก.โจทก์ นาย ศ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165, ป.วิ.อ. มาตรา 158, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.อ. มาตรา 56

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์บรรยายฟ้องในข้อ 3.1 ว่า เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2560 ธนาคาร อ. เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยให้ล้มละลาย เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561 ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดจำเลย จำเลยทราบวันนัดฟังคำสั่งโดยชอบ แต่ไม่ไปฟังคำสั่งศาล จำเลยกลับยื่นขอกู้เงินโจทก์จำนวน 3,165,000 บาท โดยจำเลยตั้งใจจะทุจริตฉ้อโกงโจทก์โดยปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้ทราบว่า จำเลยถูกฟ้องล้มละลายและศาลนัดฟังคำสั่งและศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดจำเลยแล้วในวันที่ 26 เมษายน 2561 ซึ่งโจทก์ได้ตรวจสอบสถานะของจำเลยแล้วไม่พบว่าเป็นบุคคลล้มละลายและเข้าเงื่อนไขการกู้ โจทก์จึงอนุมัติเงินกู้และโอนเงินกู้ให้จำเลยเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 ... จึงเป็นคำฟ้องที่สมบูรณ์ ครอบคลุมประกอบของฐานความผิดตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165 (1) ฟ้องโจทก์จึงขอด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 158 (5) ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 คดีที่ธนาคาร อ. เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยในคดีล้มละลาย จำเลยแต่งตั้งทนายความเข้ามาต่อสู้คดี รายงานกระบวนการพิจารณาฉบับลงวันที่ 2 มีนาคม 2561 ระบุว่าคดีเสร็จการพิจารณาแล้ว ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งในวันที่ 26 เมษายน 2561 เวลา 9.00 นาฬิกา โดยจำเลยและทนายความซึ่งไปศาลในวันดังกล่าวลงลายมือชื่อทราบนัดไว้ ครั้นถึงวันนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งมีเพียงทนายความจำเลยไปฟังคำสั่งศาล ส่วนจำเลยไม่ไป จำเลยจะอ้างว่าไม่ทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดย่อมมีอาจรับฟังได้ จึงต้องฟังว่าจำเลยทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วในวันที่ 26 เมษายน 2561 การที่ในวันเดียวกันจำเลยได้ทำหนังสือขอกู้และสัญญาเงินกู้สามัญพิเศษเสนอต่อโจทก์ และโจทก์ส่งมอบเงินตามสัญญากู้ให้แก่จำเลยด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 โดยไม่ปรากฏว่าหลังจากจำเลยทำหนังสือขอกู้และสัญญาเงินกู้สามัญพิเศษเสนอโจทก์จนกระทั่งได้รับโอนเงินกู้เข้าบัญชีธนาคารของจำเลยดังกล่าว จำเลยได้แจ้งให้โจทก์ทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และหลังจากได้รับโอนเงินแล้วก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ปฏิเสธไม่รับเงินตามสัญญากู้หรือบอกเลิกสัญญากู้กับโจทก์ การกระทำของจำเลยดังที่กล่าวมาจึงเป็นความผิดตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165 (1) ตามที่โจทก์ฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165 (1) ศาลล้มละลายกลางไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลล้มละลายกลางพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165 (1) จำคุก 1 ปี และปรับ 200,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 หากกักขังแทนค่าปรับให้กักขังแทนค่าปรับเกิน 1 ปี

แต่ไม่เกิน 2 ปี จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ไม่ลงโทษปรับจำเลย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติได้ว่า เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2560 ธนาคาร อ. ฟ้องจำเลยให้ล้มละลายเป็นคดีหมายเลขดำที่ ล.3956/2560 ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลย เด็ดขาดเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561 ตามคดีหมายเลขแดงที่ ล.1609/2561 แต่ในวันนัดฟังคำสั่ง ฝ่ายจำเลยมีเพียงทนายจำเลยไปฟังคำสั่งศาลแต่จำเลยไม่ไป ในวันเดียวกันจำเลยได้ทำหนังสือขอ กู้เงินจากโจทก์เป็นเงิน 3,165,000 บาท โจทก์โอนเงินจำนวน 397,406.40 บาท เข้าบัญชีของ จำเลยในวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการแรกว่า ฟ้อง โจทก์ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ประกอบพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 หรือไม่ เห็นว่า ตาม พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 13 แห่ง พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2558 บัญญัติว่า "ในระหว่างเวลาตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่ง พิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (1) รับ สินเชื่อจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่สองพันบาทขึ้นไป โดยมีได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์ หรือล้มละลาย" ซึ่งโจทก์บรรยายฟ้องในข้อ 3.1 ว่า เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2560 ธนาคาร อ. เป็น โจทก์ฟ้องจำเลยให้ล้มละลาย เป็นคดีหมายเลขดำที่ ล.3956/2560 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561 ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดจำเลยแล้วเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ล.1609/2561 จำเลยทราบ วันนัดฟังคำสั่งโดยชอบ แต่จำเลยไม่ไปฟังคำสั่งศาล จำเลยกลับยื่นขอกู้เงินโจทก์จำนวน 3,165,000 บาท โดยจำเลยตั้งใจจะทุจริตฉ้อโกงโจทก์โดยได้ปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้ ทราบว่า จำเลยถูกฟ้องล้มละลายและศาลนัดฟังคำสั่งและศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด จำเลยแล้วในวันที่ 26 เมษายน 2561 จำเลยปกปิดข้อความจริงดังกล่าวไม่แจ้งให้โจทก์ทราบ ซึ่ง โจทก์ได้ตรวจสอบสถานะของจำเลยแล้วไม่พบว่าเป็นบุคคลล้มละลายและเข้าใจเงื่อนไขการกู้ โจทก์ จึงอนุมัติเงินกู้และต่อมาได้โอนเงินกู้ให้จำเลยเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 ... ฟ้องโจทก์มีข้อความ ที่ยืนยันว่าจำเลยไปขอกู้เงินกับโจทก์ โดยมีได้แจ้งให้โจทก์ทราบว่าจำเลยถูกพิทักษ์ทรัพย์ จึงเป็น คำฟ้องที่สมบูรณ์ ครอบงำประกอบของฐานความผิดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165 (1) ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14 ฎีกาข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้น มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการต่อไปว่า จำเลย กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า เมื่อปรากฏว่าในคดีที่ธนาคาร อ. เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยใน คดีล้มละลาย คดีหมายเลขแดงที่ ล.1609/2561 จำเลยแต่งตั้งทนายความเข้ามาต่อสู้คดีให้ ซึ่งตาม รายงานกระบวนการพิจารณาฉบับลงวันที่ 2 มีนาคม 2561 ระบุว่าเมื่อคดีเสร็จการพิจารณาแล้ว ศาล นัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งในวันที่ 26 เมษายน 2561 เวลา 9.00 นาฬิกา จำเลยและทนายความ ซึ่งไปศาลในวันดังกล่าวลงลายมือชื่อทราบนัดไว้ ครั้นถึงวันนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งปรากฏว่ามี เพียงทนายความจำเลยไปฟังคำสั่งศาลส่วนจำเลยไม่ไป จำเลยจะอ้างว่าไม่ทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เด็ดขาดตามที่อ้างมาในฎีกา เพื่อให้เห็นว่ามิได้มีเจตนากระทำความผิดย่อมมิอาจรับฟังได้ กรณีจึง ต้องรับฟังว่าจำเลยทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วในวันที่ 26 เมษายน 2561 การที่ใน

วันเดียวกันจำเลยได้ทำหนังสือขอกู้และสัญญาเงินกู้สามัญพิเศษ (แบบมีประกัน) เสนอต่อโจทก์ และต่อมาโจทก์ได้ส่งมอบเงินตามสัญญากู้ให้แก่จำเลยด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของจำเลย เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 โดยหักชำระหนี้เดิมพร้อมดอกเบี้ยและค่าเบี้ยประกันเหลือเงินจ่าย สุทธิจำนวน 397,406.40 บาท โดยไม่ปรากฏว่าหลังจากจำเลยได้ทำหนังสือขอกู้และสัญญาเงินกู้สามัญพิเศษ (แบบมีประกัน) เสนอโจทก์จนกระทั่งได้รับโอนเงินกู้เข้าบัญชีธนาคารของจำเลย ดังกล่าวจำเลยได้แจ้งให้โจทก์ทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และหลังจากได้รับโอนเงิน เข้าบัญชีแล้วก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้ปฏิเสธไม่รับเงินตามสัญญาหรือบอกเลิกสัญญากู้กับโจทก์ การกระทำของจำเลยดังที่กล่าวมาจึงเป็นการรับสินเชื่อจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่สองพันบาทขึ้นไป โดยมีได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือล้มละลาย อันเป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 165 (1) ตามที่โจทก์ฟ้อง ส่วนข้ออ้างประการอื่นของ จำเลยเป็นเพียงรายละเอียดปลีกย่อยจึงไม่จำต้องวินิจฉัย เพราะไม่มีผลให้เปลี่ยนแปลงผล คำพิพากษา ที่ศาลล่างทั้งสองเห็นว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องนั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกา ข้อนี้ของจำเลยฟังไม่ขึ้นเช่นกัน มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยประการสุดท้ายว่า มีเหตุ ควรรอการลงโทษจำคุกให้แก่จำเลยหรือไม่ เห็นว่า จำเลยกระทำความผิดเป็นครั้งแรก ไม่เคย รับโทษจำคุกมาก่อน จำเลยมีภาระครอบครัวต้องดูแล ในการทำสัญญาจำเลยได้ให้ผู้ค้ำประกัน กับมีเงินทุนเรือนหุ้นสหกรณ์โจทก์ที่จำเลยถือหุ้นอยู่และบริษัทประกันภัยผู้เกี่ยวข้อง เป็นหลักประกัน จำเลยได้รู้สำนึกในการกระทำความผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายจาก การกระทำของตนโดยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับโจทก์ ทั้งยอมให้นายจ้างหักเงินเดือน และโบนัสส่งโจทก์เพื่อชำระหนี้ การให้โอกาสจำเลยได้ประกอบสัมมาชีพต่อไปน่าจะเป็นผลดี และเป็นประโยชน์แก่จำเลยและสังคมมากกว่า กรณีจึงมีเหตุสมควรรอการลงโทษจำคุกให้แก่ จำเลย แต่เพื่อให้ทราบจำและป้องปรามมิให้จำเลยกระทำความผิดทำนองนี้อีก เห็นสมควรลง โทษปรับอีกสถานหนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นฎีกาพิเศษใช้ดุลยพินิจไม่รอการลงโทษจำคุกมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังขึ้น พิพากษาแก่เป็นว่า ให้ลงโทษปรับ 20,000 บาท อีกสถานหนึ่ง โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลย ฟัง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ คดีชั้นฎีกาพิเศษ

องค์คณะ

สิงห์ชัย ฤาษุตานันท์ · วิเชียร ดิเรกอุดมศักดิ์ · เผด็จ ชมพานิชย์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1505/2567>